

WITAJ MAJOWA JUTRZENKO

3 Maja – Święto Matki Bożej Królowej Polski zgromadziło wiernych w legnickiej katedrze na modlitwie za Ojczyznę, za polskie elity, za młodzież i polską szkołę. Mszy Św. koncelebrewanej przewodniczył ks. prałat Robert Kristman – proboszcz katedry. Obecni byli parlamentarzyści, władze miasta, przedstawiciele samorządów z terenu Diecezji Legnickiej, przedstawiciele organizacji społecznych, patriotycznych i religijnych. Poczty sztandarowe wystawiła Rada Miejska Legnicy i 710 Drużyna Wędrownicza KEDYWU im. Stefana Grota – Roweckiego.

W homilii ks. Janusz Kozyra przypomniał, że ponad 358 lat temu we Lwowskiej Katedrze, król Jan Kazimierz złożył swoje śluby przed obrazem Matki Bożej Łaskawej. Wtedy też uroczystie ogłosił Maryję Królową Korony Polskiej. Także wtedy po raz pierwszy padło publicznie trzykrotnie powtórzone wezwanie: Królowo Korony Polskiej Módl się za nami.

Czy po 358 latach śluby króla Jana Kazimierza mają jeszcze sens? Czy można powiedzieć, że królewskie śluby zostały wypełnione, po co do nich jeszcze wracać dzisiaj, w XXI wieku? – pytał kaznodzieja. Kiedy patrzymy dzisiaj na współczesną Polskę, to widzimy, że nie wszystkie śluby zostały wykonane. Warto dzisiaj przy wsparciu Królowej Polski starać się wypełnić śluby króla Jana Kazimierza. Czerpać z Chrystusa siłę, by wypełnić śluby wierności Bogu i Ojczyźnie, by zadbać o sprawiedliwość i ład społeczny w Ojczyźnie. Eucharystia zakończyła się modlitwą za Ojczyznę ks. Piotra Skargi. Po uroczystej Eucharystii delegacje oficjalne i wierni złożyli wieńce i kwiaty w miejscu pamięci narodowej w katedrze i przy pomniku Świętego Jana Pawła II.

5 maja, po Mszy Św. w intencji Ojczyzny w parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa Klub Powiatowy Stowarzyszenia Polskich Chrześcijańskich Demokratów zorganizował kolejny Wieczór Pieśni Patriotycznych poświęcony 223 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Uczestników spotkania z pieśnią patriotyczną powitał ks. Piotr Bizoń w imieniu Jana Mateusza Gacka Proboszcza parafii. Przy akompaniamencie akordeonisty Witolda Klocka uczestnicy spotkania śpiewali popularne i mniej znane pieśni związane z Konstytucją 3 Maja. Wieczornicę rozpoczął **Mazurek Dąbrowskiego**, a Ryszard Jaśkowski przypomniał okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

- 223 lata temu, 3 maja 1791 roku Sejm Czteroletni uchwalił ustawę rządową, zwaną później Konstytucją 3 Maja. Konstytucja 3 Maja regulowała zasady funkcjonowania władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Postanowienia ustawy zasadniczej ustanawiały trójpodział władzy oraz znosiły wolną elekcję i zasadę liberum veto. Próby przeprowadzenia reform zawartych w ustawie rządowej zostały zniweczone już w połowie 1792 roku przez konfederację targowicką oraz wkroczenie wojsk rosyjskich do Rzeczypospolitej. Po utracie niepodległości w 1795 roku, przez 123 lata rozbiorów, Konstytucja była symbolem dążeń narodu, dokumentem przypominający o walce o niepodległość. Konstytucja 3 Maja była pierwszą nowoczesną konstytucją w Europie i drugą na świecie, po konstytucji Stanów Zjednoczonych. Już 5 maja 1791 roku dzień 3 maja został uznany za święto Konstytucji 3 Maja. Po drugiej wojnie światowej władze

komunistyczne zastąpiły je obchodami święta 1 Maja, a w 1951 roku – zdelegalizowały. Po zmianie ustroju, od kwietnia 1990 roku, święto 3 Maja jest świętem narodowym. Od 2007 roku dzień uchwalenia Konstytucji 3 Maja jest świętem narodowym Litwy. Święty Jan Paweł II w swoich wystąpieniach wielokrotnie mówił o patriotyzmie, o miłości do Ojczyzny. Po wysłuchaniu fragmentu wystąpienia Papieża ze spotkania na krakowskich Błoniach w dniu 9 czerwca 1979 roku, podczas I Pielgrzymki do Ojczyzny, uczestnicy wieczoru śpiewali pieśni patriotyczne, których okoliczności powstania prezentował Ryszard Jaśkowski.

Pieśń Konfederatów Barskich pochodzi z dramatu Książd Marek Juliusza Słowackiego, napisanego w 1847 roku, blisko 70 lat po konfederacji, do której muzykę napisał Andrzej Kurylewicz. W okresie stanu wojennego śpiewana w więzieniach przez internowanych działaczy solidarności.

Rajnold Suchodolski napisał Tekst **Mazurka 3 Maja** w czasie powstania listopadowego, którego Suchodolski był uczestnikiem. Melodia jest stylizowana na mazurka. Pieśń przywołuje pamięć Konstytucji 3 Maja, pierwszej konstytucji w Europie. Zaśpiewamy pełną wersję.

W wierszu *Hymn do miłości ojczyzny* Ignacy Krasicki Biskup Warmiński i Senator Rzeczypospolitej przedstawił radykalny program patriotyzmu, który wymaga od obywatela w sytuacji zagrożenia pełnego poświęcenia, nawet oddania życia za Ojczyznę. **Hymn do miłości ojczyzny** stał się hymnem Szkoły Rycerskiej, utworzonej przez Króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Jako jeden z najpiękniejszych hymnów poświęconych miłości Ojczyzny został włączony do ceremoniału Wojska Polskiego i jest śpiewany podczas immatrykulacji w uczelniach wojskowych.

„Hymn do miłości Ojczyzny” Ignacego Krasickiego stanowił wyraźną inspirację dla Władysława Bełzy autora pieśni **Święta miłości**. 10 lutego 1912 roku autor nadesłał do redakcji „Skauta” lwowskiego wiersz *Pieśń młodych skautów* oraz list tej treści: *Stary i schorzały, nie mogę własną osobą służyć pięknej idei „Skautu”. Zamiast więc służb fizycznych ofiaruję wam moją służbę duchową w pieśni, którą załączam, a której życzę, by stała się hasłem i pokrzepieniem dla młodej i dzielnej drużyny polskich skautów.* Muzykę napisał Władysław Sawicki.

Bywaj dziewczę zdrowe – pieśń powstała w okresie Powstania Listopadowego. Autor i kompozytor nieznany. Przypuszcza się, że twórcą jest Rajnold Suchodolski, autor wielu pieśni patriotycznych z tego okresu.

Jan Nepomucen Kamiński napisał słowa pieśni **Polak nie sługa** nazywanej też pieśnią o wolności. Muzykę przypisuje się Karolowi Kurpińskiemu. Pieśń bardzo popularna od Powstania Listopadowego.

Pieśń **Płynie Wisła, płynie** pochodzi z II połowy XIX wieku. Jest anonimową odmianą słowną i melodyczną napisanego przez Edmunda Wasilewskiego w 1840 r. krakowiaka **Od południa stoi**. Odegrała ona olbrzymią rolę wychowawczą w czasach niewoli, okupacji i zniewolenia komunistycznego.

Podwójne Święto Matki Bożej Królowej Polski i Konstytucji 3 Maj w sposób szczególny wiąże się z polską emigracją i Polonią zagraniczną. W 1973 roku Konferencja Episkopatu

Polski wydała dekret, na mocy którego dniem szczególnych modlitw w intencji rodaków mieszkających za granicą został 3 maja. Obchody nie były aprobowane przez władze komunistyczne. Do jednej z większych manifestacji doszło 3 maja 1981 roku na Placu Zamkowym w Warszawie.

W III RP w 2001 roku Senat RP uchwalił, a w 2002 roku Sejm ustanowił ostatecznie dzień 2 maja, Dniem Polonii i Polaków za Granicą, przy czym patronat nad Polonią za granicą objął Senat. W 2007 roku Sejm RP ustanowił dzień 2 maja Dniem Flagi RP.

Pieśń **Polskie Kwiaty** – siostra Magdalena Nazaretanka jest autorką słów i muzyki tego utworu. Powstał on przed II wojną światową z okazji przyjazdu z Ameryki do Polski jednej z sióstr z zakonu Nazaretanek.

Pieśń **Kraj rodzinny Matki mej** – muzykę skomponował Tadeusz Mikucki znany działacz polonijny w australijskiej Adelajdzie, a słowa napisała żona Pana Tadeusza – Helena Mikucka. Po raz pierwszy utwór został wykonany przez zespół „Łowiczanki” z Adelajdy w latach 60-tych XX wieku. Pieśń śpiewana na Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie.

Nie wiadomo jak pieśń **Kraj rodzinny Matki mej** trafiła na białoruskie kresy. Ze zmienionymi słowami, ale z tą samą melodią jako Pieśń **Kraj mej Matki, kraj rodzinny** – śpiewana przez Chór z Grodna „Głos znad Niemna”.

Pieśń **Marsz Polonia** jest dziełem kilku nieznanymi autorów. W wersji pierwotnej śpiewana była w okresie Powstania Styczniowego jako „Marsz Czachowskiego”, na inną melodię niż obecnie. Rozpowszechniła się w różnych odmianach, zdobywając największą popularność w okresie pierwszej wojny światowej w Legionach Polskich, w armii Józefa Hallera. Wówczas dodano do niej dalsze zwrotki. „Marsz Polonii”, zwany wcześniej „Pieśnią Polaków”, powstał w końcu XIX w. na kontynencie amerykańskim. Pieśń zaczynała się słowami: „Jeszcze Polska nie zginęła, choć my za morzami”, a kończyła: „Amerykę rzucim i do Polski wrócim”. Została przywieziona z Brazylii przed II wojną światową przez Jadwigę Jahołkowską (nauczycielkę, działaczkę ruchu chłopskiego). Późniejsza odmiana „Marszu Polonii” została spopularyzowana przez harcerzy. Polscy żołnierze na Zachodzie w latach II wojny światowej śpiewali pieśń z refrenem „Marsz, marsz Sikorski...”.

Z pieśnią łączy się powstanie słowa *Polonia* dla określenia Polaków stale zamieszkujących poza granicami kraju. „Marsz Polonia” towarzyszy uroczystościom patriotycznym i polonijnym za granicą oraz uroczystościom polonijnym w kraju.

Organizatorzy spotkania zaprosili uczestników na kolejne wieczory pieśni patriotycznych z okazji 70 rocznicy Powstania Warszawskiego oraz Dnia Wojska Polskiego i 94 rocznicy Bitwy Warszawskiej.

OPRACOWANIE WŁASNE: RYSZARD JAŚKOWSKI